

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879. Tel: CHelsea 3-1249

No. 63 — Štev. 63 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 30, 1945 — PETEK, 30. MARCA, 1945

BLITZKRIEG PROTI SRCU NEMČIJE

Tolbuhin 35 milj od Dunaja.

Mesti Hannover in Duisberg v nevarnosti osvojitve po zavezničih. — Mesto Frankfurt v posesti zaveznikov.

Ruske vojske v Avstriji; oddaljene so le še 35 milj od Dunaja. — Konjeva ofenziva

NADALJEVANJE NAPADOV NA JAPONSKO OTOČJE

ZAPADNA FRONTA:

Zaveznički blizo Hannover

Pariz, 30. marca. — Ameriške in angleške čete so včeraj naprestano in neovirano napredoval proti osrčju Nemčije in sicer severno od reke Ruhr, tako da so se približale mestu Hannover, ki je le 142 milj oddaljeno od Berlina, dočim je prvi vojni zbor napredoval v jugozapadni smeri in je sedaj oddaljen od nemškega glavnega mesta lebornih 200 milj.

V mestu Duisburg so medenčani razobesili bele zastave v znak podaje.

Tretja ameriška vojska je osvojila vse mesto Frankfurt, z jedino izjemo na skrajnem severu mesta. Tamošnje naše vojaštvo sodeluje z ameriškim prvim vojnimi zborom, kateri je dosedaj napredoval proti Berlincu dokaj hitro, tako da znaša razdalja med imenovanim zborom in Berlincem, le še kakih 200 milj.

Nemška mesta Hamborn, Wiesbaden, Hanau, Ashaffenburg in severna polovica mesta Mannheim, so osvojena, kajti ameriške vojske so sedaj že nad 145 milj v notranjosti Nemčije.

V veliki nevarnosti so tudi severna nemška mesta Osanbrueck in Hannover in tudi Muenster, ki je glavno mesto Westfalije. Zapadni zaveznički so sedaj oddaljeni od Berlina, oziroma od ruske fronte le še 250 milj.

UPOR NEMŠKIH MORNARJEV

London, 30. marca. — Iz Moskve prihaja brezizeno poročilo, da se je posadka nemškega letalskega nosila, "Graf Zeppelin" uprla v nekem baltiškem pristanišču, na kar je "Gestapo" zaplenil ladjo in vjele upornike. Ladijo in upornike so potem odvedli v pristanišče mesta Kiel.

Poroča se tudi, da je vrhovno poveljništvo nemške vojne mornarice izdalo povelje moštvu mornarice, da mora vse baltiško nemško vojno brodovje potopiti, ako brodovje ne more rešiti, predno tamošnja pristanišča osvojijo ruske vojske.

Stari, kakor tudi otročji nemški "vojaki" drage volje izročajo zavezniškim četam svoje orožje in so veseli, ako zamorejo postati jetniki Američanov in Angležev.

RUSKA FRONTA:

Rusi onstran reke Čorne

London, 30. marca. — Ruske vojske naprestano in skoraj neovirano napredujejo skozi nemške odprtine v bližini slovaškega mesta Bratislave pod dunavski dolini ob avstrijski meji.

Veliki, takozvani "Stalinovi tanki" in drugi oklopni vozovi vojske, kateri poveljujejo

"Kupite en "extra" bond
še danes!"

Čegavi bodo otoki?

Vojna proti Japoncem se vrši vseskozi po otokih. Zdaj jih je že cela vrsta v rokah naše, to je ameriške armade.

Ker pride ljudem vse na mese, je gotovo tudi nekdo vprašal, kaj namenava Amerika posebno s tistimi otoki, ki so bili pred vnoj japonški.

Zdaj odgovarja na to vprašanje "The Army and Navy Journal" ter pravi, da ni nobenega dvoma, da ne bi ostali ti otoki v rokah tistih ljudi, kateri se jih osvojili — to je rokah Američanov.

Mi v resnicu rabimo nekaj otokov že radi varnosti, da se ne pripeti v bodoče kaj takega, kajor se je pred tremi leti, ko so Japonci napadli našo mornarico brez vsake napovedi vojne. Potrebno je, da imajo naše države stalne posadke in zbirališča za aeroplane, da bomo takoj pripravljeni za vse slučaje.

Vesti iz osvobojene Jugoslavije

Rimski dopisnik lisat "London Daily Express" James Cooper, je svojemu listu poslal dne 17. t. m. naslednje poročilo z ozirom na osvobojeno jugoslovansko pokrajin Dalmacijo:

"Ko je priplula prva ladja, ki je dovedla v neko jugoslovansko luko potrebitne jestivine, so tamošnje ženske pobrali vsako pohejeno in razdrojeno žitno zrno. Zbrala so se na pomolu z metlami v rokah, tako da ni bil niti en sam funt žita izgubljen. Pred temi ženskami so bile zopet druge zaplolene na ta način, da so zašile vsako, nekoliko raztrgano vrečo, iz katere bi se lahko nekoliko važne jestivine izgubilo. Živila so bila tamkaj tako potrebita, da so Jugoslaveni že v naprej pripravili vse potrebitno, da se prepreči vsaka mogoča izguba jestiv."

"O tem mi je pripovedoval Mr. Allan Hall, v Avstraliji rojeni restavrat v Londonu, ki je sedaj načelnik svetovalcev UNRRA vojaške misije v Jugoslavijo.

"On je bil namreč v Jugoslaviji, ko je prvi parnik, imenom "Jurko Topić", kateri je štiri leta plul kot član atlantskih konvojev, dosegel v neko dalmatinsko loko, in tamkaj izkral 2500 ton jestiv."

"Vse dovoludne so ženske šivale in krpale vreče, in vse dovoludne so možki izkreevali z dvigali vreče iz notranjosti parnika ter jih nosili v skladisce. Toda dvigalo je prehitro delalo za nje, kajti ti možki zadnje čase niso imeli mnogo hrane in tako so pričeli postajati izmuceni, in krog poludneva, niso zamogli nositi vreče tako hitro na kopno, kakor so jih dvigala prinašala na pomol, — in sredi popoludneva, sploh niso zamogli več nositi, kajti njihove moči so pošle."

"Radi tega so Jugoslaveni poslali na delo naslednji dan več možkih, ki so nosili več blaga na kopno, toda v manjših količinah. Tako je izkreevanje napredovalo povoljno in hitrej.

"Od 7 A. M. do 6 P. M. nadaljevalo se je potem to delo vsaki dan, dokler parnik ni zamegel zopet odpluti v Italijo po nadaljnje potrebitine. Vsaki dan, ko so ti možki zanjterovali, jedli so svoj kruh in meso z omako v vslužbeni organizaciji UNRRA, in od tega so nekoliko prihranili, da ponese domov svojim rodilnam."

"Ti ljudje v Jugoslaviji, so v resnici potrebovali hrano, kajti med njimi je bilo mnogo takih, ki so se vso zimo preživljali z pomicajo trave in zelja. Za 2000 prebivalcev enega mesteca, kateri so skušali dobiti hrano na trgu, bilo je na razpolago le 500 funtov žita, štiri kokosi, dva goloba in neka divja ptica ter nekoliko doma pridelanega sočivja. Posledica temu je dejstvo, da so tamošnji otroci v svoji rasti zaostali za dva do tri palce svoje povprečne visokosti."

"Za one, ki so bolni, je le malo pomoči, kajti za 2 milijona prebivalcev je na razpolago le 1800 postelj v bolničnah. Dasiravno so domačini dobili toliko niti ali sušance, da so zamogli zaštititi zgoraj o-

SREDNJEVROPSKE IN BALKANSKE NOVOSTI

Jugoslovanski in ruski glavni kvizling sta se sešla v Berlincu. — Albanski profitirji. — Grška delegacija za konferenco v San Francisco, Cal.

Konfiskacija posesti slovaških kvizlingov. — Vspešno delovanje zagrebških partizanov.

Ruska trgovinska delegacija dosegla v Belgrad.

Preko Belgrada je dosegla v Washington, D. C., vest, da sta se te dni sestala v Nemčiji drugi, kateri vsi so napravili najmanj po 5–7 milijonov frankov dobička.

Atene, Grška, 27. marca. — Grška bode poslala k mednarodni konferenci v San Francisco, Cal., petra zastopnikov, in sicer: Joannis Politis, Georgios Melas, Aleksander Argyropoulos, kateri so uradniki grškega ministrstva inostranih del, dočim imena ostalih dveh članov delegacije za sedaj še niso znana, toda splošno prevladuje mnenje, da bodega v to svrhu imenovana delegatom profesor mednarodnega prava, Spiropoulos in gospodarski ekspert, Joannis Aginios, ki je svojedobno bil zastopnik Grške pri Ligi narodov.

Bratislava, Slovaška, 27. marca. — Iz Košic v osvobojeni Slovaški prihaja vest, da je slovaški narodni odbor enoglasno sklenil, da se takoj konfiskuje vsa lastnina in posestva, katera so last narodnih izdajalcev ali kvizlingov, oziroma neprijateljev slovaškega naroda.

Iz Tirane v Arnavutluku sejavlja, da je tamošnje prebivalstvo tekom zadnjih dni pridelo mnogo demonstracij v prid pripoznjanju sedanja arnavutske vlade po zavezničkih, tako, da bode dežela zamogla poslati svoje zastopnike v San Francisco k mednarodni zavezniški konferenci.

VIŠEK PRODUKCIJE

Kaj vse zamore naša Amerika, se je najbolj pokazalo pri zgradbi posebnih čolnov. Vi ste čitali po časopisih, da je tretja armada v Franciji rabila na stotine malih čolnov za prevažanje vojaštva preko reke Rena.

Zdaj pa pride na vrsto industrijsko čudo. Manj kakor mesec dni je od tega, kar so bili ti čolni — kupi lesa po ameriških skladisčih. Potem pa je prišel vojni oddelek in na-

TREBA JE DAROVALCEV KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA reši življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebni je še na tisoč darovalev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

ročil 669 posebno zgrajenih čolnov. Natanko povedenje — naročilo je bilo dano 1. februarja tega leta. In ko so začeli mesec kasneje vojaki tretje armade prekoracevati Reno, so rabili te čolne. Torej: izdelani so bili, poslani tje in vporabljeni. Mnoge so prepeljali kar z aeroplani naravnost v renško pokrajino.

Ce to ni kredit ameriški industriji, potem res ne vemo, kaj bi bilo.

Hitler se pripravlja na beg na Japonsko

Moskva, 29. marca. — Nekdanji rumunski poslanec v Tokio, ki je na svojem potu iz Japonske dosegel v Moskvo, od kjer odpotuje tekom par dni v Bukarešto, je danes izjavil, da Japonci pričakujejo, da pride Hitler, zajedno z Heinrichom Himmlerjem in Benito Mussolinijem na Japonsko. Prihod imenovanih vojnih zločincev na Japonsko, je v kratkem pričakovali, sedaj, ko je postal položaj osišča neznosen in obopen. Omenjeni diplomat je tudi izjavil, da so v Tokio že delj časa pričakovali imenovane begunce iz Evrope. Rumunski diplomat, čeprav ime je Gudjulesku, je bivši član rumunskega poslanstva v Tokiju. On je tudi naznanil, da misa na Japonskem prav nič veseli eventualnega prihoda Hitlerja in njegovih sokrivenov, kar prav dobro vedo, da bode postal za nje (Japonci) potem položaj še slabši, kadar je sedaj.

Težave londonskih Poljakov v Mehiki

Mehiko City, 22. marca (ONA) — Mehikansko zunanjinsko ministrstvo si dela mnogo preglavice radi poljske situacije, ki je postavila težke probleme protokola in politične etike.

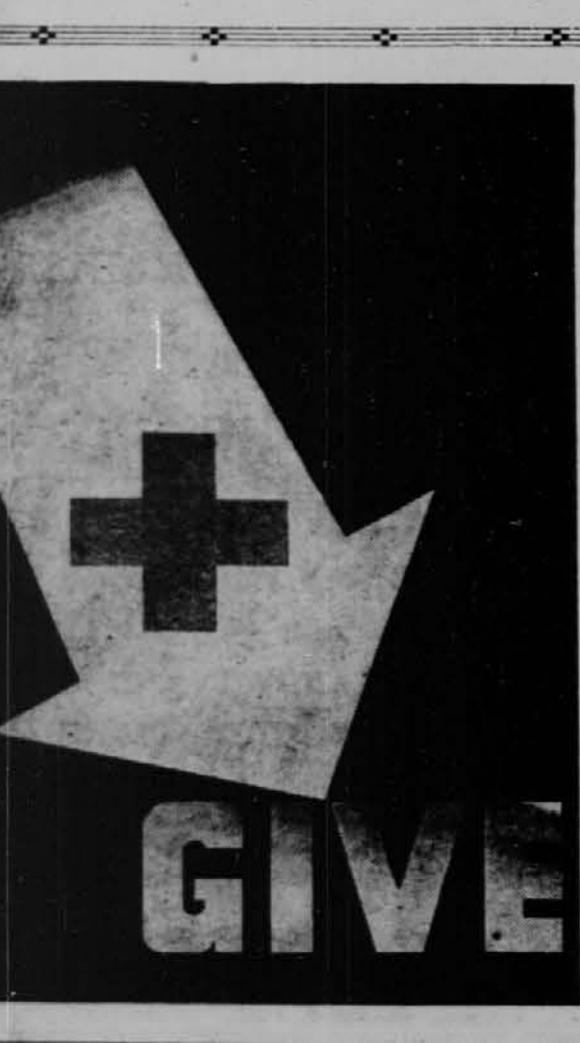
Položaj je, v kratkih besedah, naslednji: Mehikanska vlada je naklonjena Sovjetski Uniji, ki je priznala lublinsko vlado. Pred nekaj meseci pa je mehikanska vlada priznala Sovjetsko zamejno vlado, ki je včeraj razpustila svoj "parlament". Od konference v Jalti sem, je bilo popolnoma jasno, da je poljska vlada na slibih nogah.

V to situacijo je zanesel veter Zigmund Merdinger-ja, novega poslanika poljske vlade v izgnanstvu v Londonu. Dolgih 96 ur že pošilja brzojavke mehikanskemu zunanjemu ministerstvu, da mu naznači, kdaj bo mogel predložiti svojo polnomoč.

Mehika bi nerada užalila novega poljskega poslanika, obenem pa zunanje ministerstvo tudi ne želi razčaliti Moskve. Tako je prišlo do tega, da novi poslanik še vedno pošilja svoje brzojavke, iz hiše, ki je komaj nekaj sto metrov oddaljena od poslopja, kjer uraduje minister.

Italijanski vojaki-Slovenci darovali za Jugoslovanski Rudečki Križ

Iz otoka Korzike, kjer je mnogo italijanskih jugoslovenskih vojnikov jetnikov, prihaja vest, da so italijanski slovenski vojni jetniki na imenovanem otoku te dni izročili Jugoslovanski družbi Rudečega Križa sredstvo v znesku \$25,196 v svrhu pomoči po Jugoslovanski Osvobodilni Vojski osvoboženih pokrajin Jugoslavije. To poročilo je prišlo včeraj iz dnevnih plač.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Salser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers; 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

EA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAZENE DRŽAVE IN KANADO;

\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Vsakoletno ponavljanje

Vsako leto ob tem času se pri nas ponavljajo pritožbe glede "lakote", in temu je tudi letos tako.

V našem uredništvu imamo zbirko tozadevnih pritožb iz leta 1944. Med temi je tudi v dnevnem časopisu našega mesta objavljena pritožba, ki je bila tiskana tam, že v januarju. Spisal jo je predsednik organizacije živinorecev, kateri je tekom lanskega januarja povdral in opozarjal naše vesoljno prebivalstvo, da je nastalo žečeli dokaj resno pomanjkanje mesa. Toda, ko je imenovana organizacija konec lanskega leta (1944) zaključila svoje letno kujigovodstvo, je potom natančnih računov dognala, da je vsakod med vsemi našimi prebivalci (138,000,000), tekom lanskega leta, prevečil in pojedel, kar po 147 funtov mesa, oziroma po 11 funtov več, kakor tekom leta, predno se je za nas pričela sedanja svetovna vojna.

Leto prej, oziroma v januarju leta 1943, je organizacija prodajalcev mesa na drobno, javila javnosti, da je polozaj z ozirom na količino mesa, postal zelo resen. In organizacija se je dokaj zmotila, kajti na razpolago je bilo našim državljanom v imenovanem letu dokaj več mesa, kakor tekom prejšnjega leta.

Ta zadeva se ponavlja vsako leto nekako ob velikonočnem času, kajti ob tej dobi vstajenja narave, pozdravljam pomlad z "jamranjem" o pomanjkanju dnevnega mesa, katero je neobhodno potrditi vsaki dan, saj po dvakrat, aka nečemo poginiti od lakote.

In čemu se pri nas vse to dogaja kar vsako leto ob tem času? Temu je prav lahko odgovoriti. Odgovor je: "Kontrola cen". Vsako leto ob tem času, se namreč zvezini kongres bavi z to zadevo, zlasti pa tekom marca, aprila in maja. In pred temi meseci se nam redno obljuhuje lakota. In dokaj značilno pri vsej stvari je dejstvo, da nam ljudje, kateri nas svare pred pretečo lakotjo, zatrjujejo, da je mogoče inkoto preprečiti le na ta način, da se cene mesu povišajo. Kakor hitro pa v kongresu potrdijo tozadevni zakon glede kontrole cen, potem vsa stvar zaspri za dobo jednega leta, in potem ne čujemo niti besedice o "preteči lakoti".

Letos imamo pa še druge vzroke "pričakovanja lakote", kajti naš predsednik je nekako pred tednom dni obljubil, da bode skušali pomagati lačnim in gladnjim Evropejecem na ta način, da jih nasiti, — zlasti onem v osvobojenih deželah Evrope, tudi, ako bodo potem ineli na razpolago, pri ustanoma, — manj "steakov" in "chopsov". Namen svarila je preteči lakoti pri nas je ta, da se prepreči predsednikove načerte, kajti takoj nato, ko je predsednik zadevo naznamil naši javnosti, so širje kongresniki predložili zvezinemu kongresu zakonske predloge, kateri zahtevajo, da se takoj uvede natančna preiskava o "pomanjkanju jestvin" v Zjedinjenih državah. Vsa zadeva je neke vrste "izolacija".

Kar štiri preiskave o naši "lakoti" hkrati. To je povsem nepotrebno, kajti naša človeška dolžnost je dati nekoliko mesa in kruha našim, v ruci gladajočim zaveznikom, oziroma osvobojenim narodom ostran Atlantika! Troje tozadevnih zakonskih predlogov, prihaja iz vrst naših kongresnikov, ki so člani republikanske stranke. Njim je menda vsako, še tako neznačno orožje dobrodošlo, samo da zamorcejo ovirati našega predsednika v njegovi inozemski politiki.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

NAŠA POMOČ PRISPELA NARODU

Iz urada UNRRA Refugee Camp v Tolumbato je Združeni odbor južnoslovanskih Amerikanec prejel sledeče pismo:

"Pred kratkim smo prejeli v tem logoru, preko Urada za vojne informacije v Kairu, darila, katera so nas zelo razveselila.

Med darili so bile knjige, svinčniki, redala, papir, peresa in držala in škatle za svinčnike. Poleg tega so bili posebni zavitki z slatkoricem, robicem, žepnim glavnikom, zrcalim, škarječami, itd. Ti zavojji so bili razdeljeni ženam in otrokom v bolnici. Oni so se zelo razveselili in vživali darila.

Prosimo vas, da se zahvalite gledni Vilmi Bizjak, 1210 Beaver Avenue, Elmwood City, Pa., katere karta se je nahajala v mnogih zavojih, kateri tudi vsem drugim, ki so poslali darila.

Svinčniki, redala in papir bodo nepreračljive vrednosti za šolo.

Ponovno se vam zahvaljujem, in ostajam,

C. E. Chesters,
Chief Welfare Officer.

Mi prav z veseljem priobčujemo to pismo zato, da bo naš narod v Ameriki uvidel, kako se ceni njih darila in koliko značijo za naš narod doma. Mi se nadamo, da bo tudi v bodoče mogoče poslati darila našim ženam in otrokom.

Naša dolga borba, da se v Ameriki prikaže pravo stanje stvari v Jugoslaviji je dosegla začeljeni plod. Američki oblasti in organizacije pomagajo našemu delu. To mora da se bolj dvigne naše ljudi v Ameriki, da z vsem mogočim močnim, ki jih imajo na razpolago, na vsakem kraju in ob vsemi priliku, prispevajo pomoč našemu narodu. Taki izraz hvaljenosti so resnično v ponos našem ljudem in to jim je največja nagrada, ki so jo mogli dobiti.

cem, igraščem in tistim, ki ste prišli in s tem pripomogli, da se dvorana po dolgem času zopet napolnila.

Na prireditvi sumi in prej med tehnikom je prišlo tudi precej ples-povkrov. Duvovali so slediči:

Po \$50: Joseph Zavertnik, Lovren Giovannelli.

Po \$25: Mr. in Mrs. John Lenarčič.

Po \$20: Ronald Kuss.

Po \$10: Miss Lucija Judež, Mrs. Frank Zajec, Frank J. Zavertnik, Jerry Krajee.

Mr. Krajee je eden tistih, ki ga sploh ni treba vprašati za dar; poleg tega je pa nabral preko štiristo funtov oblike in precej čevljiv, ter mi je povedal, da inarž zopet preko sto funtov pripravljenega blaga.

Po \$5: George Shutte, Mr. in Mrs. Mike Grašek, John Habjan, Frank Zihar, Joe Shutter, Mrs. Fannie Hribar, Mrs. Albina Potočnik, Frank Stariler, Martin Murn, Frank Maitzen, Joseph Obreza, Mr. in Mrs. Anthony Svet, Matija Corel, Mr. in Mrs. Jerry Crel.

Po \$3: Mr. in Mrs. Kerko-vich.

Po \$2: Vincenc Počerek, Mr. in Mrs. Jack Gostar, Louis Bizjak, Frank Giovannelli.

Po \$150: Mrs. Josephine Kukovich.

Po 1: Anton Merčum, Rudi Sešen, Mike Urek, Mrs. Agnes Schneider, Mrs. Edna Pešer, Mrs. Katarina Horvatin, Miss Kitty Pavlich, Anton Cvetkovich, Louis Paleich, George Moleta, Joe Zupančič, Frank Križ, Anton Poje, Martin Rausch, Rado Vavpotič.

Po 50c: Frankie Pirnat, Ne-

imenovan.

Skupaj \$284.50; prenos od prej \$4,570.10; dozdaj nabrane \$4,854.60.

Še enkrat vsem skupaj naj-

lepša hvala in upamo, da ste

bili zadovoljni, čeprav je bilo

vse bolj skromno.

Prihodnja seja bo v petek zvečer.

Prav vsem pa odbor želi ve-

selo (Vlčko noč).

Za Pomozni odbor:

Ignac Musič.

KAKO PRITI DOMOV Z Ekstra Red Points!

Pomnite, da nesete kano po rabljene masti k mesarju. Dobili boste vse redne točki kot darilo za vašak funt. Spravljate porabljeno mast za Bojno Front.

RAZGLEDNIK

ZGODOVINSKI DNEVI V MARCU

Ustanovitev Yellowstone National Parka, se je vršila dne 1. marca, leta 1872.

Istega dne, leta 1867 je postal teritorij Nebraska, država naše unije.

Dne 2. marca 1810 je bila sedanja država Arkansas organizovana kot teritorij; istega dne leta 1853 so organizovali teritorij Washington ob Pacifiku, in dne 2. marca, 1861 so organizovali teritorij Dakota.

Dne 3. marca, 1845 postal je Florida del Zjedinjenih držav našemu Kongresu, da se sužnjevo odpravi.

Prvi časopis v Kanadi, "The Halifax Gazette", je izšel dne 23. marca, 1731.

Dne 26. marca, 1804 so kupljeno Louisiana, razdelili v teritorij Orleans in Distrik Louisiane.

Peter Veliki je ustanovil današnje mesto Leningrad, dne 27. marca, 1703.

Note

za

KLAVIR

ali

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —

3 za \$1.—

* Breezes of Spring

Time of Blossom (Cvetni čas)

* Po Jezeru

Kolo

* Spavaj Milka Moja

Orphan Waltz

* Dekle na vrhu

Oj, Marička, pegljaj

* Barčica

Mladli kapetanci

* Happy Polka

Ce na tujem

* Slovenian Dance

Vanda Polka

* Židana marek

Veseli bratci

* Ohio Valley

Sylvia Polka

* Zvezdel sem nekaj

Ko ptičica ta maša

* Zvezdel sem nekaj

Ko ptičica ta maša

* Helena Polka

Slovenska Polka

* Podji z menoj

Dol s planine

* Barbara Polka

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad

Moje dekle je še mlada

Barbara polka

Naročite pri:

Knjigarni

Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

45-LETNO PREISKUŠNJO

Ameriška Bratska Zveza Ely, Minnesota

ki ima

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

</

MIRKO KUHEL:

Slovenija v borbi za svobodo

(Nadaljevanje 16.)

Toda vzlio vsem tem nadlegam je splošno zdravje naroda dobro. Življenje na prostem in neprestano gibanje v naravi daje ljudem zelo dobro in zdravo barvo. Posebno otroci se zdijo zdravi in čvrsti, kar pa je pripisovati trdemu življenu in svežemu zraku, ne pa hrani. Lica so jim rožnata in zgledajo veseli. Ta položaj je skoraj presenetljiv, kajti povprečni človek bi pričakoval bleda lica in čemernost. V najhujši zimi je videti malčke capljati okoli bosonogih in slabo oblečenih; nožice so jimi rdeče od mraza, toda so veseli in se ne brigajo ne za sneg in ne za mraz.

Med nami v Ameriki so se našli celo nekateri "dušni pastirji", ki so razgovarjali ljudi, da bi kaj prispevali za takojšnjo pomoč trpežnemu narodu v Jugoslaviji, češ, samo "rdeči" bodo dobili.

TRAGEDIJA ŽENSKEGA SPOLA

Največja nesreča za narodno zdravje v Sloveniji je stanje ženskega spola. Odkar je staro domovino okupiral sovražnik in se je proti njemu razvil ljudski odpor, so ženske podvrzene silnemu dušnemu naporu. Strah in bojazna pred izgubo domačije in nujnih dragih, nepopisno trpljenje in pomanjkanje, preteča nevarnost in izpostavljenje smrti, klanje in umori, skrb in žalost — vse to je povzročilo nevarno spremembo v ženski naravi. Na tisoče žensk in deklet je izgubilo naravno funkcioniranje spolnih organov. Marsikatera ženska že dve in tri leta ni počutila mesečnega perila. V vseh takih slučajih se zdijo ženske nenaravno debele in človek bi misil, da so v nosnem stanju. Slovenska dekleta niso bila še nikoli tako "debela", kot sedaj, zlasti mlajše deklice. Izjeme so redke. Mnogo dorastnih deklet še ni imelo nobene izkušnje v menstruiranjem. Angleški vojaški zdravnik so se za ta fenomen izredno zanimali in so nešteto slučajev preiskali. Ugotovili so, da so spolni organi mnogih dozorelih žensk razviti komaj toliko, kot pri desetletni deklici.

Ta problem dela velike skrbi partizanskim oblastim, kajti predpogoj vsakega naroda je zdravje in čvrsto ženstvo. Toda edina pomoč za odpravo tega žalostnega stanja je dolgorajen počitek in mir. Tega pa na žalost danes v Sloveniji ni.

SANITACIJSKE RAZMERE

V primeri z Američani, ki smo navajeni vzieti kopelj najmanj po enkrat na teden bi človek sodil, da so Slovenci v Evropi nesužni in nečisti ljudje. Koliko jih je, ki sploh imajo kakor priliko za kopelj, tedensko ali karskoškoli? Zlasti v sedanjih vojnih razmerah. Toda navzlej teh neugodnosti so Slovenci snažni. Večina žensk in otrok hodi okrog bosonogih in noge si umivajo vsaki dan. Bolhe in uši se velika nevarnost med vojaki in partizani trajajo obe za sovražnike. Najbrž jih ne pomanjkuje tudi v posteljah. Toda temu polezaju je krivo pomanjkanje mila, katerega v osvobojeni Sloveniji sploh ni. Človek mora občindovati naše rojake, ki so vseeno ostali snažni in čisti, četudi je pomanjkanje mila napravilo umivanje velik napor. Že leta se nekateri umivajo samo z vodo, toda to jih od

Roddy McDowall v novem filmu "Thunderhead"

VOJNI OTROCI

Anglija je bila dežela, koder so se trenirali zavezniški vojaki, pred vsemi iz naših držav in sosedne Kanade. Med tistimi očetje se ne brigajo več mnogimi različnimi posledicami, so tudi — številni otroci.

Očetje so jim vojaki iz naših držav in Kanade.

Precjer je takih, ki se zavclajo tega in podpirajo milade materje. Eni so tudi že oženili. A vendar je ostalo mnogo takih, ki so, kaj bi rekli: južni problemi.

(Pride še.)

RADIO CITY MUSIC HALL

ILOŽBENI KRAJ NARODA * ROCKEFELLER CENTER
MIKOJOČA KOMEDIJIA * MODERNO KOT JUTRIŠNI DAN
VESELO IN ROMANTIČNO

SPENCER TRACY * KATHARINE HEPBURN * LUCILLE BALL

"WITHOUT LOVE"

MUSIC HALL-ova VELIKI VELIKONOCNA ODERSKA PREDSTAVA
"GLORY OF EASTEN" običajna praznična predstava in prizor, in dalje tudi načni praznični festival. "SPRING IS HERE", z Music Hallom velikem odrekem zborom.

Roddy McDowall v novem filmu "Thunderhead"

ROGER LIVESLEY * DEBORAH KERR * ANTON WALBROOK

BROADWAY & 47th ST.
NEW YORK

BRANDT'S GOTHAM

BROADWAY & 47th ST.
NEW YORK

V glavnih vlogah igrajo

ROGER LIVESLEY * DEBORAH KERR * ANTON WALBROOK

BROADWAY & 47th ST.
NEW YORK

BRANDT'S GOTHAM

BROADWAY &

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANCE BEVK

(26)

Hotela je krikniti. Preden je imela časa, glavo, kakor da prisluškuje . . . Hiša se je da je stopil Prodar pred njene duševe oči, tresla. Narahlo, kakor da je v groznicu in se je izprševala, ali naj ga pokliče ali ne, je zaslišala nov udarec in hrešanje, nekaj se je preknilo in posulo, padlo na tla in izginilo v šumenje padajočega dežja in bežečih, grgorajočih in sikačočih valov.

Milka je kriknila in zamižala, da bi nič ne videla. Miže je pritisnila otroka k sebi, ki je zajokal v njena nedrija. Mislila je, da se podira hiša in da se ona z njo vred pogreza v neznano temo.

Ko je vse utihnilo v šumenje, je odprla oči. Lač je plapolata v sapi, iz kota kamre je pogledalo vanjo strašno slepo oko velikana, skozi to oko so bile vode razločne slišne kot poprek . . .

"Oče!" je zavpila, "oče, pomagajte! — Zdaj ni razmišljala nič več, nagon je planil iz nje, čuvstvo, ki odpušča vsakemu, ki ne razmišlja v ničemer. "Oče, oče, oče!"

XXXVII.

Prodar ta večer ni legal. Sključen je sedel na postelji in poslušal šumenje. Bilo mu je, kakor da nečesa čaka, v tem čakanju je počasi predla njegova misel, ki se je zdaj pa zdaj prebudi v poslušanje . . .

Odprl je okno, dež mu je udaril v obraz. Topel dih je vel od zunaj. Medel odsev luči je daleč od hiše padel v vodo, sredi svetlega četverokotnika je zagledal silhueto svoje glave.

Od brega, v katerega se je zaganjala voda, je slišal glasove, kakor da se nekaj trga in razlivlja v dolgih valih. Posluhnih je; rad bi bil razločil iz teh glasov odtenke, da mu razdenejo, kaj se godi, a ni mogel razločiti nič več, videti nič več.

Zdelo se mu je, da voda raste . . . Pustil je okno odprto in se je zamislil nekaj časa, dokler se ni predramil v novo poslušanje. Zdaj je ujel nove glasove. Hlopotanje je prišlo bliže; sliši je, da teče valovi tik pred njim in se zaganjajo, plivajo, odletavajo in se znova zaganjajo. Prodrali so skozi neznamo stvar in piskali, kakor sesaljka . . . Nato so klopotali, kakor da jih pije ogromno grlo in se nikoli ne nasiti . . .

Prodar je položil roko na rob postelje in řekal. Nato je položil roko na zid in nagnil

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Help Wanted (Female) DELAVKE IŠČEJO

ŠIVALKE

1-SIVANKNI ŠIVALNI STROJI

"SECTION" DELO

IZURJENE ALI NEIZURJENE STALNO DELO — DOBRA PLAČA

35 ur na teden — 52 tednov

dela v letu

G. & D. SPORTSWEAR

722 Metropolitan Avenue

Brooklyn, N. Y.

(63-67)

H I Š N A

SPI NOTRAJ. DOBRA PLAČA.

3 V DRUŽINI.

NAVADNA KUHA

MRS. GEORGE UFFNER

PL 3-7995

(63-65)

HOUSEKEEPER \$135 —

NAVADNA KUHA. — Mužjen apart-

ment učiteljice. Šolski otrok. Lastna

soba in radio. Prijazna družina.

NE 8-5238

(63-65)

HIŠNA DELAVKA

MLADA, IZVEŽBANO DEKLE

Špi tukaj. — Funt 15 let — dede 8.

Čas pa pošt. \$130 MESEČNO. Iz-

borno delavske razmere. Prijazna

družina.

DE 9-4965

(63-65)

IZURJENE

ŠIVALKE

NA VECERNE OPRAVE

Celotne oblike, delo od komada; 40

ur na teden, mnogo nadurnega. Pri-

jazna delavske razmere.

GAINSBOROUGH FASHIONS

215 W. 40th ST., N. Y. C. LA 4-8475

(63-65)

HIŠNA DELAVKA \$135.—

Lastna soba in kopališče. 2 otroka.

More biti izurjena. Navadno kuhanje.

Prijazna družina. Zanesljiva oseba

Pokliče naj MRS. MINOT

GR 5-4261

(63-65)

NURSE

Experienced. Complete charge boy 3,

girl 2. Salary open. Congenial family.

Also need HOUSEWORKER to do

plain cooking and general housework.

RE 4-4117

(63-65)

Opozorite še druge, ki ne čitajo

"G. N." na te oglaš. — Mogote

be kemu vratrežo.

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)

(63-65)